Cuprins

I. Infima minoritate 9
II. Cea care m-a eliberat de simboluri.... 31
III. Femeia care l-a văzut pe Lenin 61
IV. O doctrină pururi vie 95
V. Amanții în bătaia unui vânt nocturn 125
VI. Un dar de la Dumnezeu 155
VII. Prizonierii raiului 183
VIII. Poetul care l-a ajutat pe Dumnezeu să iubească 217

ANDREÏ MAKINE

Cartea scurtelor iubiri eterne

Traducere din limba franceză
de Dan Radu Stănescu

POLIROM
2016

Încă de la primii pași pe străduța cătunului, uitam toate aceste contradicții. De departe, în pragul casei celei mai apropiate de fluviu, vedeam capotul deschis la culoare al prietenei mele, iar timpul, inversându-și curgerea, se înstrăina de viața pe care o părăsisem. Ulița mărginită de troiene albăstrii se detașa de realitate, se înscria într-una din acele înșiruiri tăcute ale orașelor din vis pe care le părăsim, la trezire, cu o bucurie neîncrezătoare. Dinspre fluviu ajungea până la noi trosnetul gheților ce începeau să se topească. În aer plutea, amețitor, mirosul rece al apelor care se eliberau, încă nevăzute, de sub zăpezi. Soarele mă orbea și, la început, nu reușeam să disting acel chip îndrăgit care-mi zâmbea, clipeam din ochi, intuind că nu era vorba doar de soare, ci de neputința unei priviri omenești de-a percepe, dincolo de armonia trăsăturilor, acea frumusețe de neatins ce se înfiripa și se reîntrupa în fiecare clipă...

Intram în casă, prietena mea pregătea un ceai, cuvintele ne veneau sau nu,

tăcerea casei ne era de-ajuns. Uneori ascultam, dar abia auzit, un fragment din *Anotimpurile* lui Ceaikovski. Era mereu aceeași bucată, „Luna iunie", pe care prietena mea o găsea cu precizia unui scamator pe un disc mare și obosit. Nu dădeam niciodată sonorul mai tare, melodia nu trebuia să fie decât un simplu ecou, așa părea mai tainic inaccesibilă vieții care continua undeva departe, cu vacarmul, graba inutilă, cu surzenia ei.

Lumina zugrăvea orele, de la auriu la nuanțe de ambră, apoi pălea.

Ni se întâmpla să evocăm prima noastră întâlnire, un subiect de amuzament inepuizabil. Cu o lună înainte, participaserăm, fără să ne fi cunoscut încă, la jocurile paramilitare în care mai multe școli din oraș formau două armate ce se înfruntau. Asalturi asupra unor fortărețe construite din blocuri de gheață, aruncarea unor grenade de manevră, curse contra cronometru într-un parc. Tensiunea războinică depășea caracterul ludic: ne băteam cu ferocitate pentru a ne apropia, pe parcursul jocului, de marea galerie a eroismului patriotic. Armata din

care făcea parte orfelinatul nostru purta banderole verzi, iar inamicii noştri, banderole galbene... Începea să se însereze când am pornit pe urmele unei pete galbene care fugea prin hăţişuri. Capturarea unui duşman în viaţă era considerată o ispravă cu mult mai glorioasă decât să-l ciuruieşti cu gloanţe imaginare urlând: „Eşti mort. Culcat!". L-am ajuns pe fugar într-o poiană, l-am pus la pământ împingându-l cu forţă din spate, mi-am lipit pistolul de plastic de ceafa lui. Duşmanul s-a întors... Era o fată. Am ezitat, apoi am ajutat-o să se ridice. Am rămas tăcuţi un moment, fără să ştim dacă trebuia să ne reintrăm în roluri sau...

Zgomotul bătăliei venea acum de foarte departe, aproape înăbuşit de liniştea copacilor înalţi adormiţi sub zăpadă. Pasiunea războinică ce ne însufleţea un minut mai devreme s-a risipit în aerul tern al unui amurg de iarnă, în tăcerea pe care o tulburau gâfâielile noastre.

— Ar fi trebuit să vină aici..., a murmurat fata, dându-mi de înţeles că ne gândeam la acelaşi lucru: posibilitatea atât de concretă de-a întrerupe acest antrenament la violenţă, acest joc copilăros

și crud, și de-a percepe apropierea unui cu totul alt mod de-a fi, a unei cu totul alte lumi...

Chipul prizonierei mele era de o frumusețe simplă, puțin austeră, sau mai degrabă refuzând orice farmec facil, una dintre acele armonii ale trăsăturilor ce impun, de la prima privire, o atitudine, un fel de-a rosti cuvintele, un respect suveran al persoanei.

— Mă cheamă Vika, a spus ea, iar eu, intimidat de turnura pe care o lua întâlnirea noastră, m-am prezentat într-un mod foarte milităros, mai întâi numele de familie, apoi prenumele, așa cum făceam la apelurile de la orfelinat.

— La ordinele dumneavoastră, comandante! a răspuns ea zâmbind și ne-am îndreptat, fără grabă, spre strigătele de bucurie ce anunțau victoria uneia dintre tabere.

În seara aceea, ne era indiferent să aflăm cine-i câștigătorul... În sinea mea, pronunțam acel prenume, Vika, precum primele silabe ale unei limbi necunoscute.

Astăzi, cu un mic rictus blazat, relațiile noastre ar fi calificate drept „raporturi

platonice". Termenul pare potrivit: nici o legătură carnală nu s-a înfiripat între noi în acea perioadă, foarte scurtă, a prieteniei noastre. Și totuși, acest termen este și complet fals, pentru că în nici o clipă a prezenței mele în căsuța din vechiul port nu ne-a preocupat această „problemă". Tocmai, n-a fost niciodată o problemă. Nu eram nici pe departe niște ipocriți. La orfelinat, în promiscuitatea celor două sexe și a vârstelor diferite, nu-mi era mai nimic necunoscut din măreția și mizeriile corpului omenesc. Prizoniera mea știa probabil la fel de multe ca și mine. Societatea sovietică de atunci, sub o pudibonderie oficială, era destul de decomplexată. Dar fără să ne fi impus vreun jurământ de castitate, ne exprimam iubirea în alt fel.

Faptul că eram îndrăgostiți ne părea în afara oricărei discuții. Totuși, în loc să ne provoace o stare de excitație febrilă, ne făcea aproape impasibili. Ne mișcam cu încetineală, hipnotizați de noutatea și forța a ceea ce ni se întâmpla. Puteam petrece ore în șir într-o stare de beatitudine perfectă, care nu avea nevoie decât de unduirile rare ale capotului decolorat